

מרואיין מיכאלו וירידים בשארם (אפריל 1982)
„כשהגעתי למיפדן נעמה, היינו שם רק אני והצדפות...”

אתה אומר צפוניים, כאילו שזו מילת גנאי.
אני מתכוון מנטאליות של צפוניים, חברה כאלה שחפשו רק איפה לעשות צרות. ואני לא מדבר על החברה שגרו בשלושת השכונות דמויי המיבצרים הצלי בניים. עם אלה לא היה לי קשר. לאופירה לא הייתי מגיע בכלל. אני מדבר על אלה שבאו לנעמה.

ומה קרא כשהגיעו הצפוניים?
האווירה קצת התכערה. לפעמים גאלצתי להשתמש בכוח והיה בלגאן עם הרשויות. ראובן אלונגי, שהיה האחראי על מרש"ל, החליט להכניס אותי לחלם. הוא החליט שאני המהיקני האחרון ושהוא ישבור אותי, או שיזרוק אותי משארם — או שאני עולה למיבצרים הצלבניים באופירה או שאני עף.
תפסתי אותו ואמרתי לו: אלונגי, תוכל לסלק אותי משארם רק כשתייבש את היים. המילחמה ביני ובינו נמשכה עד הסוף.

למה רצה לסלק אותך מי שארם?
היה לו ראש של פקיד ממשלתי. הוא לא אהב אותי. בן-אדם שלא עובד, קם מתי שמתחשק לו, אוכל מתי שהוא רעב, ישן מתי שהוא עייף — הפריע לו. מה אני יכול לעשות?

איך היתה המישטרה של שארם ביחסה אליך?
היה לנו שוטר בשם שרביט, היחיד שתפס את האווירה של שארם. באמת הי שוטר היחיד שהיה אנושי, שוטר שלא מתאים לו להיות שוטר. הוא הבין שאף אחד לא רוצה לעבור על החוק. לא שהוא, חלילה, לא שמר על החוק — הוא היה קשה מאוד וקפדן מאוד. אבל הוא הכיר את האנשים, הוא הכיר כל אחד מלמשה. ידע איך לדבר איתנו.

מתי, בכל זאת, נכנעת ר עזית לגור באופירה?
אחרי שהתחתנתי. בהתחלה גרנו מלי ואני על החוף. אחר כך הבאנו ילד. ואז האשה אומרת: „אני רוצה בית”. אמרתי: בסדר, נבני לך בית.
סידרתי לה דירה למעלה, ואני המשכתי לגור בחוף. בהתחלה הילד שלי ישן בחוף סירת גומי. בגלל זה הוא כמו שהוא היום. תני לו כל היום רק ים, ים, ים.

איך הכרת את מלי?
הכרתי אותה בחוף ונדלקתי עליה. היא בסדר. ישר השתלטה על הסוכה, הנקיון והאוכל. אשה של בית.

וזה חשוב לך, אשה של בית?
האשה והבית זה הפינה היחידה שיש לי, וזה חשוב לי מאוד. אני מקווה שהיא תמי שיק לתת לי את הפינה הזאת. מאז שהגענו לאילת, יש לה יציאות. פיתאום היא רוצה שטיות כמו קידמה והתפתחות, ולא נראה לי שאפשר להתקדם ולהתפתח ולשמור על הבית. אני, עם המנטאליות הברדיות שלי, זה לא מתאים לי.

שם, בשארם, עז החוף היי תם כל הזמן בעניין שווריות ואמריקאיות, שהיו כאות והזכונות. היית מתחתן עם אחת מהן?
לא. בשום פנים ואופן לא. היה ברור לכולנו שהם רק סטוצים של לילה-שניים. מעט מאוד זוגות מעורבים יצאו מהסטוצים

סלים של טיט. ואת יודעת איך זה כשכוננים בניין: אין מדרגות, מטפסים על פיגומים מעץ. התעייפתי, ישבתי לנוח, והוא זרק עליי איזו חתיכת טיט וקילל אותי. לקחתי חתיכת קרש והעפתי אותו. מהיום התורא נשבעתי, שלעולם לא אהיה שכיר — אוכל לחם ובצל. אבל שכיר לא אהיה.

מתי התחתנת לפתח את עפי קיך בחוף נעמה?
זה התפתח מעצמו. לא היו לי כל כוונות לפתח.

התחילו לבוא מטיילים, לא היה מי שיימכור להם סנדוויצ'ים. הבאתי מיני-בוס וקיבלתי ממלון קרוואן מיבנה-קש של בית-סירות. כך הפכתי את זה למיסעדה. קראתי לה המיפלס האחרון והיא הפכה המיסעדה הכיימפורסמת בשארם. בהרתי את השם בגלל מה שמשמע ממנו.
על המיסעדה הזאת אני לא צריך לספר לך. המקום הפך מהר מאוד למיפגש חביב. רתל כל מי שהיה מגיע לנעמה היה נזרק אצלי.

בעיקר בחורות.
מה זה בחורות? את יודעת, בהתחלה הייתי לבד על החוף ורעבתי. אחר כך, כשהן התחילו להגיע, שבעתי. מה זה שבעתי!

אין לי מושג איך היו מגיעים אלי לשארם - שליחי-אלוהים ומושל ארצות, וכאלה שהיו מדברים עם חלליות - כאילו שמעו נותן להם את הכתובת שלי

אתה רוצה להגיד לי שהיו יותר מדי בחורות?
מה זה יותר מדי? היו תקופות שלא יצאתי מהבית עד שנמאס! כמה אפי שר? כל הסוגים, כל הצבעים! זה נמאס, יצא מכל החורים.

כד מי שהיה מגיע לשארם היה מחפש את מיכאלו. למה?
אין לי מושג איך הם היו מגיעים אלי. כל מיני שליחי-אלוהים ומושלי ארצות וכאלה שמדברים עם אסטרונאוטים ועם חלליות — הכל נדבק אליי. כאילו שמי שהם נתן להם את הכתובת שלי.

ספר לי עז הימים הראשונים שגש שארם.
היו בהתחלה אנשים יפים, חברה עם גיטאות. בלי תככים ומזימות. היו מדרות על החוף והיו דגים. באמת יופי של אנשים. עד שהתחיל להתפתח והגיעו די צפוניים.

ל-14 שנות-מאסר בעוון הריגה ושוד. אילו לא סיפר לי, לא הייתי מעלה בדעתי — יש לו חיוך של ילד ועיניים כל-כך טובות, הוא הרי לא מסוגל לפגוע בזובוב! את האפיזודה הזו בחייו הוא רואה כחולפת, כך גם האחרים. הוא חזר למוטב לפני שנים רבות, כאשר הגיע לטיול וגילה את חוף נעמה.
יש כאלה המגדירים אותו כדג-האבן: אותו דג שאפילו דייגים מנוסים אינם מסוגלים להבחין בו. זהו דג תמים ובולתי-מוזג, אך אם דורכים עליו הוא ארסי, ארסי מאוד.
חיים מיכאלו מתחיל מחדש באילת. שיהיה לו בהצלחה.

מתי באת לשארם?
ב-69. נסעתי לטיול עם חתיכה, בלילה הגענו לחוף נעמה. בבוקר אמרתי לה, שהיא חוזרת לצפון לבד.
איך הרגשת כשראית את מפרץ נעמה לראשונה?
אוויר. אני לא יודע אם את יודעת, אבל ישבתי כמה שנים בבית-סוהר על כל מיני דברים רעים. הייתי שובב קצת, הייתי ילד רע, וישבתי בתנאים קשים מאוד. שנה שלמה מתוך שלוש וחצי שנים ישבתי בצינוק. הייתי בכלא דאמון. בכלא שאטה, בכלא רמלה ובכלא תל-מונד. אז כשהגעתי לשארם הרגשתי אוויר.

שארם החזירה אותך ל מושב?
לא יודע אם שארם החזירה אותי למור טב, אבל לקחתי אוויר. שם פיתאום מצא תי מקום בלי גדר, בלי מיסגרת, בלי כלום — מקום שנתן לי תחושה של חופש אינסופי.
כשהגעתי לחוף נעמה, היינו שם רק אני והצדפות.

היית הראשון?
בנעמה הייתי הראשון. באופירה כבר גרו.
בהתחלה גרתי בחוף, בתוך שקי-שינה. הייתי מכין לי מהחול יופי של כרית. היה לי סיר והיית דג דגים כל הזמן, הייתי מבוסס מהחיים.

כמה זמן היית לבר עז החוף?
שלוש שנים. מדי פעם היו באים אני שים. לא הייתי מדבר איתם. כל דיבור היה מיותר.
כשהתחילו להגיע יותר אנשים, התחלתי

(המשך מעמוד 33)
גדול במיטבה, מפות אדומות, נרות דול-קים וציורים על הקיר.
זו היתה פתיחה! כל ותיקי שארם היו שם. פיתאום מצאתי את עצמי שוב עם יגאל ואלי, עם טוביה מתחנת-הדלק ועם פנינה, שהיתה הבחורה הראשונה בשארם, עם אלכס של ועם פלוגי, עם מגדה ההונגריה הנשואה לבנימין המור קאי ועם שימשון מהתיקווה הנשוי ל-שווייצית הבלנדית היפהפיה, שהתגוררה עם ילדיה במערה עד שהאחבה הביאה אותה אל המאורה של שימשון — כולם באו לשם.
בתוך כל הים הציבעוני של השארמים לשעבר, בא גם ראשי-העיריה גד כץ,

נשיא-המדינה היה בא אלי ל„מיפלס האחרון”, ושגריר ארצות-הברית היה מוריד מהשולחנות

עירם המאמצת של תושבי אופירה וחוף נעמה שלא השתלבו בצפון. אחרי שנת נדודים ונסיגנות אין-סוף שעשו מרבית מפוני שארם-אלי-שיח' להשתלב בתל-אביב, הם חזרו בסופו של דבר ליס-סוף. כעת רובם מתגוררים באילת, פותחים שם עסקים. חלקם אפילו עוסקים בחקלאות. בחוף הצפוני של אילת גיליתי כמה חברה מנביעות שפתחו שם מיסעדה מקסימה על החוף, בשם „נביעות 82”. אילת קלטת את חולמי ומטורפי דרום-סיני. דומה שזהו מקומם הטיבעי.
גם מיכאלו נקלט באילת. שנה שלמה הוא נס את שנת-החורף שלו. כעת מלאו ימי-האבל — כמו שהוא מכנה זאת. הוא השלים עם העובדה שתקופת שארם לא תחזור לעולם. הוא מתחיל בחיים חדשים באילת.
אם פנים המיסעדה לא מתאים כל-כך

מיכאלו עם אשתו ואמו
„הילד שלי גדל בסירה-גומי. תני לו רק ים, ים, ים...”

להשכיר ציוד צלילה. הייתי תופס דגים — אחד מוכר, אחד אוכל — דואג שהיו לי מים מהצבא. אחר כך נפתח מלון קרוואן. ניסיתי להשתלב בעבודה. ראיתי שיש שם מנהלים, אז הלכתי להיות לבר. פעם נשבעתי, שלעולם לא אהיה שכיר.
למה?
פעם הלכתי לעבוד שעתיים בבניין ויש-בתי 24 שעות.
מה עשית?
העפתי את הטייה. שהיה הבוס שלי. מהקומה השלישית לערימת חול.
ככה סתם?
לא. מה פיתאום ככה סתם? סחבתי

לאופיו של מיכאלו — המפות האדומות והנרות — הרי מה שקורה בחוף, לא השתנה. על המזח של סירות הזכוכית הוא הציב ספסלי-עץ ופנסים, ובקצה המזח הוא העמיד את השולחן העגול המפורסם של „המיפלס האחרון”. בחוף נעמה, למקום הזה הוא קורא ראס-נאפס, על שם ראס-נאפס מפורסם של שארם-אלי-שיח'.
מיכאלו הוא אדם המתחיל בגיל 36 את חייו מחדש. הוא עבר גילגולים רבים. הוריו נפרדו כשהיה תינוק, הוא גדל עם אמו בקבוץ שדות-ים. בגיל צעיר יחסית הסתבך בפלילים, נעצר ונדון